



La casa de Mallorca amb els cingles al fons.

I va venir la guerra civil

Sí. Saps perquè hi va haver una guerra civil? Perquè ningú no hi tenia res a perdre. Ningú no en tenia ni cinc! A Santa Eulàlia tres o quatre eren els propietaris de mig poble. Després d'aquests, hi havia unes quantes masies que es guanyaven la vida i anaven tirant. A partir d'aquí ningú no tenia res, la gran majoria.

Jo era d'aquest tercer rengle, saps? Si collies avellanes, n'havies de donar la meitat i amb prou feines pagaves el lloguer.

Hi havia injustícia social i, per altra banda, cada setmana hi havia un míting. Venien i deien allò de la terra és vostra i la terra pel qui la treballa i va començar la revolta. Va acabar com va acabar.

Jo veia bombardejar Barcelona des de casa.

Vós éreu petit i el vostre pare hi va haver d'anar a la guerra?

Jo era petit i el pare era massa gran per anar-hi. Jo sóc de la quinta del 46. Així que, a casa, la guerra no la vam patir del tot cruenta.

No vam passar gana, tampoc. A pagès, en aquests casos, no tens cèntims, però no passes gana. Sempre tens alguna cosa per menjar: quatre gallines, ous, un conill, un porc... i el que culls de l'hort.

Altra gent ho va passar més malament

I tant. A la meva germana mateix, li van matar l'home a la batalla de l'Ebre.

No n'hem parlat dels vostre germans

Vaig tenir dues germanes. L'Hermínia que es va casar amb l'Alejandro Riera de Can Serra, que és el que va morir a l'Ebre. Més tard l'Hermínia es va tornar a casar amb el meu cunyat de Can Xeró. I la Remei, que es va casar amb el noi de Can Galderic. Ni l'Hermínia, ni jo no hem tingut fills. La Remei sí.

Hem fet un petit parèntesi, però tornarem al tema del qual parlàvem. De la guerra ell en parla sense ressentiments, segurament per l'edat que tenia quan va esdevenir-se i per la situació concreta de casa seva. És molt